

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

D E C I Z I E

cu privire la recurs

învinuirea lui

Gheorghe Cernenchi

(art. 287 alin. (3) Cod penal)

(Dosarul nr. 1ra-1263/2023

Nr. PIGD 1-21167175-01-1ra-03082023

Recurs depus până la 01 septembrie 2023, admis în partea cheltuielilor judiciare și a despăgubirii pentru prejudiciul moral, al cărei quantum a fost majorat de la 10.000 de lei la 30.000 de lei.

26 august 2026

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond: Vladislav Negru

Curtea de apel: Dmitrii Fujenco, Serghei Gubenco, Ludmila Caraiianu

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Gheorghe Cernenchi,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,

Leonid Chirtoacă,

Alexandru Negru, *judecători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Gheorghe Cernenchi s-a născut în anul 1954 în r-nul Leova. El a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal.

2. Gheorghe Cernenchi a fost apărat de avocații Tudor Zagaican și Ivan Ormanji.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură generală. Gheorghe Cernenchi a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și condamnat la trei ani de închisoare. În baza Legii amnistiei nr. 243/2021, el a fost liberat de executarea pedepsei. Acțiunea civilă a fost admisă parțial. Instanța de apel a respins apelul și a menținut sentința.

4. La 10 iulie 2023, partea vătămată Alexandru Bujac a depus recurs în care solicită casarea deciziei și trimiterea cauzei la rejudicare.

5. Urmărirea penală a fost pornită la 15 octombrie și s-a finalizat la 09 noiembrie 2021. Prima instanță a examinat cauza în perioada 12 noiembrie 2021 - 22 noiembrie 2022. Instanța de apel a examinat cauza între 23 decembrie 2022 și 18 aprilie 2023. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 03 august 2023.

ÎN FAPT

6. Gheorghe Cernenchi a fost învinuit că, la 13 septembrie 2021, în jurul orei 15:10, aflându-se la marginea or. Iargara, raionul Leova, a încălcat grav ordinea publică, manifestând obraznicie deosebită și aplicând violență asupra lui Alexandru Bujac. Acesta a aruncat cu o piatră în automobilul „VAZ 2105” condus de partea vătămată, deteriorând parbrizul, iar după oprirea automobilului i-a adresat injurii și i-a aplicat mai multe lovituri cu o rangă metalică. În urma agresiunii, Alexandru Bujac a suferit vătămări corporale ușoare. Fapta a fost încadrată în baza art. 287 alin. (3) Cod penal.

7. La 03 martie 2022, Alexandru Bujac a formulat o acțiune civilă. El a solicitat încasarea prejudiciului moral în cuantum de 200.000 de lei și prejudiciul material în sumă de 7.071,09 de lei. La fel, a solicitat încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 500 de lei. (f.d. 109, Vol. I) În susținerea acțiunii civile a anexat actele confirmative. Partea vătămată a susținut că, prin acțiunile

sale intenționate și violente, Gheorghe Cernenchi i-a cauzat dureri și suferințe fizice și psihice, i-a afectat onoarea și demnitatea și i-a provocat o stare de teamă și stres. a fost atacat cu o rangă metalică, în timp ce încerca să se apere, fiindu-i cauzate leziuni corporale. Ulterior, la 16 noiembrie 2021, a suferit un accident vascular cerebral și alte afecțiuni neurologice, pentru care a necesitat tratament și recuperare, precum și cheltuieli medicale. Partea vătămată a mai invocat suferințe psihice persistente, tulburări de somn, dureri ale membrelor, stări de teamă și îngrijorare pentru propria siguranță, precum și disconfortul generat de participarea la procedurile judiciare și examinările medico-legale.

8. La 17 august 2022, Alexandru Bujac a depus o cerere de anexare a înscrisurilor, prezentând bonuri fiscale pentru medicamente și combustibil, cheltuieli despre care a susținut că au fost suportate în legătură cu cauza penală. Valoarea totală indicată de acesta a constituit 4.463,87 lei (f.d. 161-162, vol. I).

9. La 22 noiembrie 2022, prin [sentința](#) Judecătorei Cimișlia, sediul Leova, Gheorghe Cernenchi a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și condamnat la trei ani de închisoare. În baza Legii amnistiei nr. 243/2021, el a fost liberat de executarea pedepsei. Instanța a admis parțial acțiunea civilă. S-a dispus încasarea de la Gheorghe Cernenchi în beneficiul lui Alexandru Bujac a sumei de 7.071,09 de lei cu titlu de cheltuieli efectuate pentru tratament și transport, 500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică calificată la întocmirea acțiunii civile, iar în total suma de 7.571,09 de lei. S-a încasat de la Gheorghe Cernenchi în beneficiul lui Alexandru Bujac suma de 10.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea civilă s-a respins ca neîntemeiată. (f.d. 176, Vol I)

10. Cu privire la individualizarea pedepsei, instanța a reținut că inculpatul nu fusese anterior judecat, se caracteriza pozitiv la locul de trai și nu se afla la evidența medicului narcolog, fără a fi constatate circumstanțe atenuante ori agravante. Totodată, a avut în vedere gravitatea faptei, lipsa regretului și a compasiunii față de partea vătămată, precum și neacordarea ajutorului medical. În aceste condiții, instanța a apreciat că reeducarea inculpatului impune aplicarea unei pedepse cu închisoarea și i-a stabilit trei ani de închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, dispunând ulterior liberarea de executarea pedepsei în temeiul art. 107 alin. (1) Cod penal și al Legii nr. 243/2021 privind amnistia.

11. În ceea ce privește prejudiciul moral, partea vătămată a solicitat 200.000 de lei, însă instanța a apreciat suma ca fiind excesivă și a acordat 10.000 de lei, având în vedere gravitatea suferințelor fizice și psihice și circumstanțele cauzei. Totodată, instanța a pus în sarcina inculpatului cheltuielile judiciare în sumă totală de 640 de lei, aferente raportului de constatare și raportului de expertiză judiciară.

12. La 07 decembrie 2022, partea vătămată Alexandru Bujac a depus apel. El nu a fost de acord cu sentința în partea soluționării laturii civile și a individualizării pedepsei, considerând neîntemeiată respingerea cheltuielilor de 4.463,87 de lei

pentru medicamente și transport, precum și neacordarea prejudiciului moral solicitat în sumă de 200.000 de lei, raportat la leziunile corporale, suferințele suportate și consecințele acestora asupra stării sale de sănătate. El a considerat pedeapsa aplicată prea blândă, având în vedere gravitatea și caracterul intenționat al faptei, consecințele produse și atitudinea inculpatului.

13. La 18 aprilie 2023, [Curtea de Apel Comrat](#) a respins apelul și a menținut sentința. Instanța de apel a constatat că pedeapsa de trei ani de închisoare pentru infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal a fost individualizată corect, iar aplicarea Legii nr. 243/2021 privind amnistia a fost legală. În latura civilă, instanța a menținut despăgubirea materială de 7.071,09 lei, apreciind că aceasta este confirmată prin bonurile fiscale, și a respins pretenția suplimentară de 4.463,87 lei. Totodată, a considerat echitabilă suma de 10.000 de lei acordată pentru prejudiciul moral, respingând restul pretențiilor ca exagerate și nejustificate. Decizia motivată a fost pronunțată la 08 iunie 2023.

14. La 10 iulie 2023, partea vătămată Alexandru Bujac, a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală. El solicită casarea deciziei și trimiterea cauzei la rejudecare. În cererea de recurs reiterează argumentele invocate în apel cu privire la soluționarea acțiunii civile și individualizarea pedepsei, susținând caracterul neîntemeiat al soluției instanțelor inferioare.

15. La 23 august 2023, Gheorghe Cernenchi a depus referință, solicitând respingerea recursului părții vătămate. El a susținut că nu a comis fapta imputată, că declarațiile martorilor sunt contradictorii și că investigațiile au fost superficiale, invocând inclusiv existența unor relații ostile cu partea vătămată. În latura civilă, acesta a arătat că afecțiunile medicale apărute ulterior, inclusiv accidentul vascular cerebral, nu au legătură cauzală cu incidentul din 13 septembrie 2021, iar cheltuielile aferente tratării lor nu îi pot fi imputate. Totodată, a considerat exagerată suma de 200.000 de lei solicitată cu titlu de prejudiciu moral și a susținut că instanțele au apreciat corect atât despăgubirile, cât și pedeapsa aplicată.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

16. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 422 Cod de procedură penală era următoarea:

Termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

17. Partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;”

18. Articolul 2037 Cod Civil prevede următoarele:

„Articolul 2037. Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral

(1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

(2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

(3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. Decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată la 08 iunie 2023. Cea de-a 30-a zi a termenului de recurs a fost 08 iulie 2023, zi de sâmbătă. În temeiul art. 231 alin. (3) și (5) Cod de procedură penală, termenul a expirat la sfârșitul primei zile lucrătoare următoare, 10 iulie 2023. Prin urmare, recursul declarat la această dată a fost depus în termen.

20. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală (decizia CSJ nr. [1ra-854/2022](#), § 85).

21. Recursul se întemeiază pe art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, în redacția anterioară datei de 01 septembrie 2023. Recurentul contestă individualizarea pedepsei, respingerea cerinței suplimentare privind cheltuielile pentru medicamente și transport, precum și cuantumul prejudiciului moral.

22. Art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală se referă la individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale. Din alin. (1) al acestui articol rezultă că în recurs sunt reparate doar „erorile de drept”. Prin urmare, doar în cazul individualizării sancțiunii contrar prevederilor legale există temeiul de recurs prevăzut de pct. 10). Recurentul nu a menționat prevederile legale care au fost încălcate de către instanța de apel atunci când a menținut soluția primei instanțe. Recurentul doar își exprimă dezacordul cu această decizie. Aplicarea sau neaplicarea unei pedepse mai aspre ține de discreția judecătorului. Instanța nu poate, în principiu, pune în discuție decizia instanțelor ierarhic inferioare cu privire la alegerea uneia din pedepsele prevăzute pentru abaterea penală incriminată. Practica Curții Supreme de Justiție este clară în această materie. Art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală a fost aplicat în mod similar în numeroase cauze, inclusiv nr. [1ra-405/2023](#), [1ra-1008/2023](#), [1ra-1459/2023](#), [1ra-1583/2023](#). Prin urmare, recursul nu se încadrează în temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

23. Argumentele recurentului în latura civilă urmează a fi examinate prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

24. Partea civilă Alexandru Bujac în instanța de fond a solicitat suplimentar încasarea sumei de 4.463,87 de lei, prezentând bonuri pentru medicamente și combustibil (a se vedea para. 8). Medicamentele au fost procurate la aproximativ două luni după incident și erau aferente tratamentului urmat în legătură cu un accident vascular cerebral survenit ulterior. Instanțele inferioare au respins integral această cerință.

25. Potrivit raportului de expertiză judiciară din 22 octombrie 2021, părții vătămate i-au fost cauzate leziuni la nivelul antebrățelor și coapsei, calificate drept vătămări corporale ușoare. Nu există probe care să demonstreze existența unei legături cauzale între agresiunea din 13 septembrie 2021 și accidentul vascular cerebral, hipertensiunea, hemipareza ori celelalte afecțiuni neurologice constatate ulterior. Simpla succesiune în timp dintre agresiune și apariția acestor afecțiuni nu este suficientă pentru a stabili raportul de cauzalitate. În lipsa unei concluzii medicale care să atribuie tratamentul neurologic consecințelor agresiunii, cheltuielile pentru medicamentele destinate tratării acestor afecțiuni nu pot fi puse în sarcina condamnatului. Din același considerent, nu poate fi acordată nici suma de 500 de lei pentru combustibilul procurat la 30 martie 2022, la data externării părții vătămate din instituția medicală.

26. În schimb, cele cinci bonuri pentru combustibil din 19 mai, 17 iunie, 06 iulie, 01 august și 17 august 2022, în valoare totală de 1.200 de lei, corespund datelor ședințelor de judecată la care partea vătămată s-a prezentat. Aceste cheltuieli nu reprezintă prejudiciu material cauzat nemijlocit prin infracțiune, ci cheltuieli judiciare suportate pentru participarea la proces.

27. Potrivit art. 227 alin. (2) pct. 1), art. 228 alin. (1) pct. 1) și art. 229 Cod de procedură penală, cheltuielile efectuate de partea vătămată pentru prezentarea în instanță constituie cheltuieli judiciare și pot fi puse în sarcina condamnatului. Cheltuielile trebuie să fie reale, necesare și rezonabile ca mărime (decizia nr. [1ra-1407/2020](#)).

28. Bonurile fiscale, coroborate cu procesele-verbale ale ședințelor de judecată, numărul deplasărilor și distanța dintre domiciliul părții vătămate și sediul instanței, confirmă caracterul real și necesar al cheltuielilor în sumă de 1.200 de lei. Împrejurarea că partea vătămată le-a calificat drept prejudiciu material nu împiedică instanța să le atribuie calificarea juridică corespunzătoare. Prin această recalificare nu sunt depășite limitele recursului, deoarece recurentul a solicitat compensarea acelorași cheltuieli și în același quantum. Prin urmare, pretenția suplimentară formulată cu titlu de prejudiciu material urmează a fi respinsă, iar suma de 1.200 de lei urmează a fi încasată distinct, cu titlu de cheltuieli judiciare. Sumele de 7.071,09 lei acordată cu titlu de prejudiciu material și de 500 de lei pentru asistență juridică rămân neschimbate.

29. În cazul atingerii drepturilor personale nepatrimoniale prin comiterea unei infracțiuni violente, existența prejudiciului moral se prezumă, problema care trebuie soluționată fiind întinderea acestuia (încheierile nr. [1ra-659/2023](#), §§ 28–29, și nr. [1ra-1479/2023](#), §§ 14–15).

30. Potrivit art. 2037 Cod civil, cuantumul despăgubirii se stabilește în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor, circumstanțele în care prejudiciul a fost cauzat, gradul de vinovăție al autorului și măsura în care despăgubirea poate oferi victimei o satisfacție echitabilă. Suma acordată trebuie să fie comparabilă cu despăgubirile stabilite în împrejurări similare, fără a pierde din vedere particularitățile cauzei. Instanțele inferioare au stabilit despăgubirea la 10.000 de lei, invocând în termeni generali gravitatea infracțiunii și suferințele victimei. Ele nu au explicat însă în ce mod suma de 10.000 de lei reflectă în mod adecvat modalitatea concretă de comitere a faptei, obiectul folosit, intensitatea violenței și consecințele imediate asupra victimei. În această parte, motivarea instanței de apel nu răspunde efectiv argumentelor formulate în apel și nu justifică mărirea despăgubirii prin criteriile art. 2037 Cod civil.

31. Agresiunea nu s-a limitat la o singură lovitură sau la un conflict verbal. Condamnatul a aruncat o piatră în parbrizul unui automobil aflat în deplasare, creând pentru victimă o stare imediată de nesiguranță și teamă. După oprirea automobilului, el a continuat agresiunea, adresând injurii și aplicând victimei mai multe lovituri cu o rangă metalică. Prin natura sa, ranga metalică constituie un obiect apt să producă leziuni grave. Loviturile au cauzat excoriații, plăgi contuze, echimoze masive, tumefierea țesuturilor și limitarea mișcărilor antebrățului drept. Chiar dacă leziunile au fost calificate medico-legal drept ușoare, această calificare nu reflectă singură intensitatea durerilor, teama provocată victimei și caracterul

umilitor al agresiunii. Lipsa unei legături cauzale dovedite între agresiune și afecțiunile neurologice ulterioare, exclude compensarea acestor afecțiuni, dar nu înlătură suferințele fizice și psihice produse nemijlocit prin aruncarea pietrei în automobil și lovirea repetată cu o rangă metalică.

32. În practica judiciară, cuantumul despăgubirii diferă în funcție de instrumentul folosit, intensitatea violenței și consecințele concrete. În decizia nr. [1ra-867/2023](#), suma de 10.000 de lei a fost considerată suficientă în cazul unor lovituri aplicate cu pumnii, soldate cu leziuni ușoare, fără o perioadă îndelungată de recuperare. În schimb, în decizia nr. [1ra-252/2022](#), Curtea Supremă de Justiție a menținut despăgubirea de 50.000 de lei pentru aplicarea unor lovituri multiple cu un obiect dur contondent, posibil o rangă metalică, soldate cu leziuni corporale ușoare. Aceste cuantumuri nu constituie tarife obligatorii, ci repere pentru asigurarea unei practici coerente.

33. În speță, modalitatea violentă de comitere a faptei justifică majorarea prejudiciului moral de la 10.000 la 30.000 de lei, sumă apreciată ca echitabilă și proporțională potrivit art. 2037 Cod civil. Prin urmare, recursul urmează a fi admis în partea cheltuielilor judiciare și a cuantumului prejudiciului moral, iar în latura pedepsei și în partea celorlalte cheltuieli pretinse urmează a fi respins.

34. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 3) și 4), art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul declarat de Alexandru Bujac în partea individualizării pedepsei și în partea celorlalte cheltuieli pretinse;

Admite recursul declarat de către Alexandru Bujac în partea cheltuielilor judiciare și a despăgubirii pentru prejudiciul moral;

Casează decizia Curții de Apel Comrat din 18 aprilie 2023 și sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova, din 22 noiembrie 2022 în această parte, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre:

- a) încasează de la Gheorghe Cernenchi în beneficiul lui Alexandru Bujac 1.200 de lei cu titlu de cheltuieli judiciare;
- b) încasează de la Gheorghe Cernenchi în beneficiul lui Alexandru Bujac 30.000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Celelalte dispoziții ale sentinței și ale deciziei se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Judecători

Stella Bleșceaga

Leonid Chirtoacă

Alexandru Negru

Digitally signed by Bleșceaga Stella
Date: 2026.08.26 17:34:09 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

